

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Qiryah ne'emanah

kolel Nevi'im u-khetuvim

Sefer Yehoshu'a

Shelomoh ben Yitshaq

Fyorda, 5565 [1804/1805]

בי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9618

יהושע יא יב

הרגום אשכנזי לב

צוה יהוה את משה: (כא) ויבא יהושע בעת ההיא ויכרת את הענקים מן ההר מן חברון מן דבר מן ענב ומכל הר יהודה ומכל הר ישראל עם עריהם החרימם יהושע: (כב) לא נותר ענקים בארץ בני ישראל רק בעזה בנת ובאשדוד נשארו: (כג) ויבא יהושע את כל הארץ ככל אשר דבר יהוה אל משה ויהנה יהושע לנהקה לישראל כמחלקתם לשבטיהם והארץ שקטה ממלחמה: יב (א) ואלה ימלכי הארץ אשר הכו בני ישראל וירשו את ארצם בעבר הירדן מזרחה השמש מנחל ארנון עד החרמון וכל הערבה מזרחה: (ב) סיוחן מלך האמרי היושב בקישבון משל מערער אשר על שפת נחל ארנון ותוך הנחל וחקצי הגלעד ועד יבק

עוויגע משה גבאטן . (כא) אום דיוע צייט גינג יהושע הין , פֿרטילגטע דיא ענקים אויף דעם גבירגע , אין חברון , אין דביר , אין ענב אונד אויף דעם גביר גע יהודה , וויא אויך דיא אויף דעם גביר גע ישראל ; זאמט איהרן שטעטן האטע זיא יהושע פֿרטילגט , (כב) זא דאס קיין ענק מעהר אים לאנדע ישראל איב ריג בליב , צוואר אין עזה , גח אונד אין אשדוד בליבן נאך אייניגע : (כג) זא נאם יהושע דאז גאנצע לאנד איין , פֿעי ליג זא , וויא דער עוויגע משה פֿרשפראכן האטע , אונד גאב עס דען קינדרן ישרא צום ערבבעזיץ , אין אבטיילונגען נאך איהרן שטעטן , אונד דאז לאנד וואורדע ניכט מעהר פֿאם קריגע בעאונדוהיגט . יב (א) דיוע זינד דיא קעניגע , וועל כֿע ישרא גשלאגן , אונד איהר לאנד אין בויץ גנאמן האטע , יעגוייטס דעם ירדנ'ס , געגן זאנענאויפֿגאנג , נעמליך פֿאם באכע ארנון , ביז צום גבירגע חרמון , אונד דאז גאנצע געפֿילדע געגן מאָרגן : (ב) סיוחן קעניג פֿאן אמרי , דער צו חשכון גוואָהנט , אונד רעגירט האטע : פֿאן ערוער אן , אים אופֿר דעם ארנונ'ס , אונד (דער שטאט) מיטן אים באכע , איבר דאז האלבע גלעד

על שפת נחל ארנון ותוך הנחל וחקצי הגלעד ועד יבק

הנחל באור

רש"י

יב (א) אשר הכו בני ישראל . כימי משה . (ב) מערוע כמזרח נבולו . ותוך הנחל , העיר בתוך הנחל , כ"ש להלן ואת העיר אשר בתוך הנחל מ ל ל יופי כי קודם שלקחו אותו לא היה נק' יב (כג) לנפת

יב (א) אשר הכו בני ישראל . כימי משה : (ב) ועד יבוק הנחל . שם גבול ארץ בני עמון סוף מצר ארץ בני עמון ומשם והלאה היו בני עמון ענין חן : (כא) הר יהודה , נק' כן ע"ש סופו , כי קודם שלקחו אותו לא היה נק' כן : (כג) כמחלקתם כזו חלק :

גלעד, כיו צום באכע יבק, דער גרענ
 צע פֿאָן עמון • (ג) דאן דאז געפֿילדע
 ביו צור מאָרגענווייטע דעס זעעס כנרת,
 אונד ביו צום מעערע אין דעם גפֿילדע,
 געמליך דעם זאלצמעערע אן דעם אָסט
 ליכֿן אופֿר הין, איכר בית הישמורת •
 אונד פֿאָן זידן היא געגענד אם פֿוסע
 דעם פסגה • (ד) דאן אן דיוז גרענ,
 צע, עוג קעניג צו בשן, איין איכרדעסט
 דער ריון, דער צו עשתרות אונד אדרעי
 רעוידרטע • (ה) דעסן גביהט וואר,
 דער בערג חרמון, סלכה אונד גאנץ
 בשן, ביו צור גרענצע פֿאָן גשור, אונד
 מעכת, דאן האלכ גלעד, ביו צור גרענ •
 צע דעם סיוון, קעניגס צו חשבון •
 (ו) דיוע אלזא האטע משה דער דינר
 דעם עוויגן, אן דער שפיצע דער קינדר
 ישראל גשלאגן, אונד איהר גביהט
 ראובן, גד, אונד דעם האלכן שטאמע
 מנשה, צום ערבטיילע געגעבן •
 (ז) פֿאָלגענדע אכר זינד דיא לאנדס
 העררן, וועלכע יהושע אונד ישראל
 גשלאגן, אן דער אכנדווייטע דעם ירדנס,
 פֿאָן בעל גד, אין דער עכנע דעם לבנון,
 ביו צום קאהלן בערג, דער זיך ביו שער
 הינוף ציהט, (וועלכס אללעס יהושע
 דען

הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן :
 (ג) וְהָעֲרָבָה עַד־יַם כְּנָרוֹת
 מִזְרָחָה וְעַד יַם הָעֲרָבָה יַם־
 הַמֶּלַח מִזְרָחָה דְרֹךְ בֵּית
 הַיִּשְׁמוּת וּמִתִּימָן תַּחַת אֲשֵׁרוֹת
 הַפְּסָגָה : (ד) וּגְבוּל עֹג גְּרַעַן
 הַבְּשָׁן מִיָּתֵר הַרְפָּאִים הַיּוֹשֵׁב
 בְּעִשְׁתְּרוֹת וּבְאֲדָרְעִי : (ה) וּמִשַּׁל
 בְּהַר חֶרְמוֹן וּבְסִלְכָה וּבְכָל־
 הַבְּשָׁן עַד־גְּבוּל הַגִּישׁוּרִי
 וְהַמַּעֲכָתִי וְחֲצֵי הַגִּלְעָד גְּבוּל
 סִיחֹן מֶלֶךְ־הַשְּׁבוּן : (ו) מִשֶּׁה
 עַבְד־יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַכּוֹס
 וַיַּחֲנֶה מֹשֶׁה עַבְד־יְהוָה יְרֵשָׁה
 לְרָאוּבֵן וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט
 הַמְּנַשֶּׁה : (ז) וְאֵלֶּה מַלְכֵי
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן יְמִינָהּ מִבְּעַל
 גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן וְעַד־הָהָר

כמחלקתם

רש"י

באור

הנחל, וכן בתורה (דברים ל"ו) • עד יבק,
 מזרחית לפנות • (ג) והערבה, על פני
 זפון עד מזרח ים כנרת והים חוק לגבול • ועד
 ים הערבה, מזר דרום • מזרח, אשכנז לפי
 ארנון הנופל בים המלח באמ"ן שפתו המזרחי,
 וכן תרגמתי • (ד) וגבול, איכנו סמוך ל עוג,
 כי עיקר הכוונה לחשוב המלכים אשר הכו,
 כ"ס ואלה המלכים, והגבולות אגב ארמיה נקט,
 ואמר שהמלך הראשון היה סיוון,
 והשני

עמון מושלי' וחצי הגלעד גבול סיוון כשארמנו למעלה
 שחצי הגלעד היה פלו וזה חצי הסכי של עוג •
 (בג) לנסת

יהושע יב

הרגום אשכנזי לג

בְּמַחְלָקָתָם: (ה) בְּהָר וּבִישְׁפֵּלָה
 וּבְעֶרְבָה וּבְאַשְׁרוֹת וּבַמְדְבָר
 וּבַנֶּגֶב הַחֲתִי הָאֲמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי
 הַפְּרָזִי הַחֲוִי וְהַיְבוּסִי:

דען שטעפן ישראל'ס צום ערבטייל גע,
 געבו, נאך איהרן אבטיילונגן. (ח) אויף
 דעם גבירגע, אין דען גדינדן, עבנען,
 וואסרפעללן, אין וויסטן אונד זידליכן
 געגנדן: דען חתי, אמרי, כנעני,
 פריזי, חוי אונד יבוסי:

(ט) דער קעניג פֿאָן יריחו איינר,
 דער קעניג פֿאָן עי אן דער זייטע
 פֿאָן בית אל איינר,
 (י) דער קעניג פֿאָן ירושלים איינר,
 דער קעניג צו חברון איינר,
 (יא) דער קעניג צו ירמות איינר,
 דער קעניג פֿאָן לכיש איינר,
 (יב) דער קעניג פֿאָן עגלון איינר,
 דער קעניג צו גזר איינר,
 (יג) דער קעניג פֿאָן רביר איינר,
 דער קעניג פֿאָן גדר איינר,
 (יד) דער קעניג פֿאָן חרמה איינר,
 דער קעניג צו ערד איינר,
 (טו) דער קעניג פֿאָן לבנה איינר,
 דער קעניג פֿאָן עדולם איינר,
 (טז) דער קעניג פֿאָן מקדה איינר,
 דער קעניג פֿאָן בית אל איינר,
 (יז) דער קעניג פֿאָן תפוח איינר,
 דער קעניג פֿאָן חפר איינר,
 (יח) דער

אָחַד מֶלֶךְ יְרִיחוֹ
 מֶלֶךְ הָעִי אֲשֶׁר--
 מֵעַד בֵּית-אֵל
 (י) מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם
 מֶלֶךְ חֶבְרוֹן
 (יא) מֶלֶךְ יְרֵמוֹת
 מֶלֶךְ לָכִישׁ
 (יב) מֶלֶךְ עֵגְלוֹן
 מֶלֶךְ גִּזְר
 (יג) מֶלֶךְ רִבְר
 מֶלֶךְ גִּדְר
 (יד) מֶלֶךְ חֶרְמָה
 מֶלֶךְ עֶרֶד
 (טו) מֶלֶךְ לְבָנָה
 מֶלֶךְ עֵדְלָם
 מֶלֶךְ בֵּית-אֵל
 מֶלֶךְ חִפְר

אָחַד: (טו) מֶלֶךְ מִקְדָּה
 אָחַד: (יז) מֶלֶךְ תְּפוּחַ
 אָחַד: (יח) מֶלֶךְ

ב א ו ר

והשני עוג, וטעם וגבול כמו ואכל הגבול הזה עוג מלך הנשן מלך השני, וכן נפרד מלת וגבול
 בטעם מפסיק. (ח) בהר, מוסב על ואלה המלכים, סלימר המלכי אשר בהר, ובנפלה
 בו. ומן ויתנה עד כמחלקות' נפסוק הקודם מאמר מוסגר הוא. (ט) מלך יריחו, כל
 אלה המלכים אזכר לא היה מלך על עיר אחת אלא כל עיר ועיר אזכר היתה ראש ממלכתו,
 והי' מושל על עיירו' וכפרי' אחרי' (רד"ק).

יג (ג) מן א ה א

הרגום אשכנזי

יהושע יב יג

(יח) דער קעניג פֿאַן אַפֿק , איינר
 דער קעניג פֿאַן לשרון , איינר
 (יט) דער קעניג פֿאַן מרון , איינר
 דער קעניג פֿאַן חצור , איינר
 (כ) דער קעניג פֿאַן שמרון מרון איינר
 דער קעניג פֿאַן אכשף , איינר
 (כא) דער קעניג פֿאַן תענד , איינר
 דער קעניג פֿאַן מגדו , איינר
 (כב) דער קעניג פֿאַן קדש , איינר
 דער קעניג פֿאַן יקנעם
 צו כרמל , איינר
 (כג) דער קעניג פֿאַן דור , איינר
 צו נפת דור , איינר
 דער קעניג פֿאַן גוים , איינר
 צו גלגל , איינר
 (כד) אונד דער קעניג פֿאַן , איינר
 חרצה , איינר

אַחַד (יח) מֶלֶךְ אַפֶּק , איינר
 : אַחַד מֶלֶךְ לִשְׂרוֹן , איינר
 אַחַד (יט) מֶלֶךְ מָרוֹן , איינר
 : אַחַד מֶלֶךְ חָצוֹר , איינר
 (כ) מֶלֶךְ שְׁמֵרוֹן מָרוֹן , איינר
 אַחַד מֶלֶךְ אַכְשָׁף , איינר
 : אַחַד (כא) מֶלֶךְ תְּעַנְדָּה , איינר
 אַחַד מֶלֶךְ מְגִדוֹ , איינר
 : אַחַד (כב) מֶלֶךְ קִדְשָׁה , איינר
 אַחַד מֶלֶךְ יִקְנֵעִים , איינר
 : אַחַד לְכַרְמֵל , איינר
 (כג) מֶלֶךְ דּוֹר לְנֶפֶת , איינר
 אַחַד דּוֹר , איינר
 : אַחַד מֶלֶךְ גּוֹיִם לְגִלְגָל , איינר
 אַחַד (כד) מֶלֶךְ חֲרָצָה , איינר
 : אַחַד כָּל־מְלָכִים שְׁלֹשִׁים וְאַחַד , איינר

צוזאמן איין אונד דרייסיג קעניגע .
 יג (א) אלס יהושע אלט וואַרד אונד
 בטאגט , שפראך דער עוויגע צו
 איהם : דוא ביזט נון אלט אונד בטאגט ,
 אונד עס איזט נאך זעהר פֿילעס לאַנד
 איבריג . דאָז עראַבערט ווערדן מוס .
 (ב) פֿאַלגנדרס לאַנד נעמליך איזט נאך
 צו עראַברן איבריג : אַללע בצירקע דער
 פלשחים , אונד גאַנץ גשור .
 (ג) פֿאַם

יג (א) ויהושע זקן באַ בימים
 ויאמר יהוה אליו אַחַד

זקנתה באת בימים והארץ הנשארה הרבה מאד לרשתה ;
 (ב) זאת הארץ הנשארת כל־גלילות הפלשתיים וכל־

יתיר ה' מכלל יופי הגשורי רש"י

יב (בג) לנפת דור , סמוך , וענינו מחוז או פלך , וכן ת"י לפלכי דור ;
 יג (א) לרשתה , ענין ירושה : (ב) גלילות , גבול או מחוז או מדינה ;
 הגבלי , חסר הנספך , ומשפטו הארץ , וכן הארון הברית ;
 (ח) עמו

(כג) לכסת דור . לפלכי דור :
 יג (א) והארץ כשארם כרבה מאד . ממה
 שאמרתי לאברהם כשארם לרשתה שלא ככנענה ;
 (ג) גלילות : מלקא"ם בלעז , (מארקא"ם
 בל"א